

Seat No. : _____

NM-122
November-2013
M.A. (Sem.-III)
503 : Gujarati
(તુલનાત્મક સાહિત્ય)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (1) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(2) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

1. તુલનાત્મક સાહિત્ય એટલે શું સમજાવી, તેના સ્વરૂપ વિશે વિસ્તૃત નોંધ તૈયાર કરો. **14**

અથવા

તુલનાત્મક સાહિત્યમાં અનુવાદનું મહત્વ અને ભૂમિકાની વિશેષતાઓ તપાસો.

2. તુલનાત્મક સાહિત્યના કાર્યક્ષેત્ર વિશે વિગતે ચર્ચા કરો. **14**

અથવા

વિશ્વ સાહિત્યની વિભાવનાને ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

3. તુલનાત્મક સાહિત્ય પર ગાંધી વિચારધારાનાં પડેલા પ્રભાવ વિશે ચર્ચા કરો. **14**

અથવા

પશ્ચિમની વિચારધારાનો આધુનિક ગુજરાતી કવિતા અને વિવેચન પર પડેલા પ્રભાવની વિશેષતાઓ તપાસો.

4. 'માનવીની ભવાઈ' અને 'મૈલા આંચલ' નવલકથાના કથાવસ્તુની દૃષ્ટિએ બંને નવલકથાનો તુલનાત્મક અભ્યાસ રજૂ કરો. **14**

અથવા

'માનવીની ભવાઈ' અને 'મૈલા આંચલ' નવલકથામાં ગ્રામ્ય પરિવેશ તથા પાત્ર ચરિત્ર-ચિત્રણના દૃષ્ટિકોણથી તુલનાત્મક વિશેષતાઓની ચર્ચા કરો.

5. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં આપો : **14**

(1) ઈ.સ. 1848માં મૈથ્યુ આર્નોલ્ડે કોને લખેલા પત્રમાં 'કમ્પેરેટિવ લિટરેચર્સ' શબ્દનો પ્રયોગ કર્યો છે ?

(a) પત્ની

(b) મિત્ર

(c) બહેન

(d) દીકરી

- (2) વિશ્વ સાહિત્યની વિભાવના સૌ પ્રથમ કોણે તરતી મૂકી ?
 (a) ગ્યૂઈથે (b) મૈથ્યુ આર્નોલ્ડ
 (c) રવિન્દ્રનાથ ટાગોર (d) રેને વેલકે
- (3) ભારતમાં વિશ્વસાહિત્યની વિભાવનાનો સૌ પ્રથમ વિચાર પ્રગટ કરનારનું નામ આપો.
 (a) ઉમાશંકર જોશી (b) શરદબાબુ
 (c) પ્રેમચંદ (d) રવિન્દ્રનાથ ટાગોર
- (4) ગુજરાતી 'તુલનાત્મક સાહિત્ય'નો અંગ્રેજી પર્યાય શબ્દ જણાવો.
 (a) Theory of Literature (b) Comparative Literature
 (c) Comparative Study (d) Welt Literature
- (5) 'મૈલા આંચલ' નવલકથા લેખકે કયા ગામને કેન્દ્રમાં રાખી નવલકથાનું સર્જન કર્યું છે ?
- (6) વિશ્વનાથ પ્રસાદની દીકરીનું નામ જણાવો.
- (7) 'મૈલા આંચલ' નવલકથાનું પાત્ર ડૉ. પ્રશાંત કોના તરફ આકર્ષાય છે ?
- (8) નીચેના પૈકી 'મૈલા આંચલ' કયા પ્રકારની નવલકથા છે ?
 (a) ઐતિહાસિક (b) જાનપદી
 (c) આંચલિક (d) સામાજિક
- (9) સૌ પ્રથમ કાળુનો વિવાહ કોની સાથે થયો હતો ?
- (10) પાલ ગામના ભીલોના મુખીનું નામ જણાવો.
 (a) વાલા પટેલ (b) પેથા પટેલ
 (c) અળખા ગામેલી (d) પરમો પટેલ
- (11) 'ભર્યું ભાદર્યું ઘરને રૂપાળો મુરતિયો હોય તો આખી દુનિયા ઘર બાંધે, પણ ગરીબ ઘર હોય ને રાંક વર હોય તોય ઘર બાંધીને રે ત્યારે જ વડાઈ કે'વાય' આ વિધાન કોણ બોલે છે ?
- (12) 'માનવીની ભવાઈ' નવલકથાના છેલ્લા પ્રકરણનું નામ જણાવો.
- (13) કાળુની કઈ ગાય તોરણે ચડેલી જાહેર કરવામાં આવે છે ?
- (14) માલી અને પરમા પટેલના વચેટ દીકરાનું નામ જણાવો.